

Prof. J. Nathans

Het MAB vóór 50 jaar

juni 1935

In een zeer groot artikel van de hand van M. Pimentel wordt het beroepsgeheim van de accountant aan de orde gesteld. Het neemt zowat de helft van de juni-aflevering in beslag. Zwijgrecht en zwijgplicht alsmede het verschoningsrecht worden behandeld aan de hand van een keur van wettelijke voorschriften, rechterlijke vonnissen en artikelen in het Nederlandsche Juristenblad en andere toonaangevende periodieken. Ook ontwerpen van verschillende wetten waarin deze materie ter sprake kwam worden becommentarieerd. Tenslotte moge vermeld worden dat in het ontwerp van wet tot regeling van het accountantswezen 1928 (commissie Bijleveld) het beroepsgeheim evenals het verschoningsrecht van de accountant als onmisbare elementen werden beschouwd voor een goede uitoefening van het accountantsberoep.

Eveneens van redactiezijde worden thans nadere mededelingen gedaan over de in het aprilnummer vermelde wettelijke regeling der accountantscontrole op de banken in Zwitserland. De 'Revisionsstellen' die van de Bankencommissie de noodzakelijke erkenning hebben verkregen hebben een groot aantal verplichtingen wat betreft de te rapporteren zaken. Daaronder komen ook enkele aangaande de eigen organisatie voor. Als Revisionsstellen komen slechts in aanmerking Treuhandgesellschaften met een bepaald gestort of gewaarborgd kapitaal; bij collectieve of commanditaire vennootschappen dienen tenminste vier onbepaald borg staande firmanten te zijn die een waarborgsom in contacten of in effecten dienen te storten. Naast deze Gesellschaften, die in de vorm van naamloze of commanditaire vennootschap dan wel coöperatie kunnen worden gevoerd kent de wet ook Revisionsverbände waarbij tenminste 12 banken aangesloten zijn; zij moeten een bijzonder orgaan scheppen voor de controle van de Revisionsberichten.

Het aantal bepalingen is groot en vele ervan moeten de lezer, naar het oordeel van de redactie zonderling voorkomen. Uit een geciteerde brief wordt tot troost aangetoond dat zelfs aan een autoriteit zoals de voorzitter van het 'Verband Schweizerischer Bücherrevisoren' niet alles duidelijk is. Deze heeft zich voorbehouden later eventueel op de aangelegenheid terug te zullen komen.

Crises bij banken allerwegen en het aantal publikaties en nieuwe regelingen terzake is groot. In ditzelfde juninummer wordt een geschrift van Julius Ziegler, professor in de bedrijfshuishoudkunde aan de 'Hochschule für Welthandel' te Wenen besproken dat tot titel heeft 'Bankensanierung und Bankenaufsicht'. Wat de controle betreft kent hij twee gebieden, die aan de bedrijven verbonden zijn en wel de inrichting van de interne controle en de bijzondere aandacht die gewijd moet worden aan organen zoals de raad van commissarissen die als vertegenwoordiger van aandeelhouders controle-rechten heeft maar ook controleplichten moet vervullen. Daarenboven, op grond van volkshuishoudelijke en rechtsoverwegingen, moeten er organen zijn in het belang van crediteuren en de Staat. Als vertegenwoordigers van de crediteuren handelend of wel als bijzondere 'Sanierungsstellen' dienen zij de wacht te houden over de bedrijfsvoering en over de andere functies van de bankorganen. Overigens legt hij de nadruk op de zekerheden van het crediet en de controle daarop. De bankcrisis toentertijd was toch grotendeels te wijten aan de algemene credietcrisis. Deze was op haar beurt weer het gevolg van een overmatige uitzetting van het credietvolume gepaard aan verwaarlozing van de credietzekerheid en van de rentabiliteit. Hierdoor werd een vertrouwenscrisis veroorzaakt die slechts door een goed georganiseerde credietcontrole kan worden overwonnen. Als 'Kreditevidenzstellen', die geschikt zijn om ten dele zelfstandig, ten dele aan de hand van rapporten in te staan voor het binnen de credietgrenzen blijven, komen, naar hij meent, in de eerste plaats de circulatiebanken van de verschillende staten in aanmerking.

In de E.S.B. van 3 april bepleit A. M. Groot de noodzakelijkheid van een samenwerking op het gebied van het hypotheekwezen. De positie van de huizenmaatschappijen wordt gekenmerkt door een betrekkelijk gunstige rentabiliteit, maar er is een beangstigende gestadige achteruitgang in de liquiditeit. Deze laatste wordt veroorzaakt door de weigering van hypotheekhouders om hypotheeken tot dezelfde bedragen waarvoor zij nog uitstaan op de vervaldagen te continuëren. Groot toont aan welke noodlottige gevolgen dit voor beide partijen met zich medebrengt en bepleit een samenwerking, bijvoorbeeld door het instellen van een hypotheekencontrole-commissie.